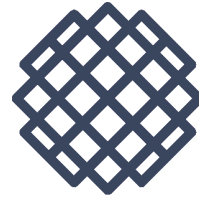

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

RAPORTI I AUDITIMIT PËR PASQYRAT FINANCIARE VJETORE TË KOMUNËS SË VITISË PËR VITIN 2021

Prishtinë, maj 2022

PËRMBAJTJA E RAPORTIT

- 1 Opinioni i Auditimit
- 2 Gjetjet dhe rekomandimet
- 3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit
- 4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Shtojca I: Letër konfirmimi

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

1 Opinioni i Auditimit

Ne kemi përfunduar auditimin e pasqyrave financiare të Komunës së Vitisë për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021, në përputhje me Ligjin për Zyrën Kombëtare të Auditimit të Republikës së Kosovës dhe Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Auditimi është kryer për të na mundësuar të shprehim opinionin për pasqyrat financiare dhe konkluzionin për pajtueshmërinë me autoritetet.¹

Opinion i pamodifikuar për pasqyrat financiare vjetore

Ne i kemi audituar pasqyrat financiare vjetore të Komunës së Vitisë (K.V), të cilat përmbajnë pasqyrën e pranimeve dhe pagesave në para të gatshme, raportin e ekzekutimit të buxhetit si dhe shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare, përfshirë përmbledhjen e politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe raportet tjera², për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2021.

Sipas opinionit tonë, Pasqyrat Financiare Vjetore të Komunës së Vitisë, prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit për Sektorin Publik, sipas kontabilitetit të bazuar në para të gatshme.

Baza për opinion

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa e raportit 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për opinion.

Konkluzion për pajtueshmërinë

Ne kemi audituar nëse proceset dhe transaksionet përcjellëse janë në pajtueshmëri me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Sipas mendimit tonë, përveç ndikimeve të çështjeve të përshkruara në seksionin Baza për Konkluzion të pajtueshmërisë, transaksionet e kryera në procesin e ekzekutimit të buxhetit Komunës së Vitisë kanë qenë, në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Baza për konkluzion

Çështjet që kanë ndikuar në konkluzionin e pajtueshmërisë janë si në vijim:

- A1 Komuna kishte bërë gabimisht zbritjen për vendbanimin parësor për tatimpaguesit e saj.
- A2 Komuna kishte subvencionuar një OJQ dy herë me nga 2,000€, dhe atë pa shpallur Thirrje Publike.
- A3 Në tri kontrata të nënshkuara kishte mangësi me konfirmimin e disponueshmërisë së fondeve dhe zotimin e mjeteve.
- C1 Komuna nuk kishte arritur që të bëjë verifikimin e 20% të pronave të tatueshme.
- B1 Komuna gjatë vitit 2021 kishte kryer pagesa me vonesë në vlerë prej 182,941€. Në anën tjetër, ka pasur pagesa direkte nga Thesari në bazë të vendimeve gjyqësore/përmbartimore për paga jubilarë dhe përcjellëse në vlerë prej 892,822€. Derisa 11 pagesa tjera direkte nga Thesari në vlerë 28,323€ ishin për mallra dhe shërbime.
- B2 Komuna kishte të angazhuar 79 zyrtarë me kontrata për shërbime të veçanta, dhe për ta nuk kishte zhvilluar procedura të prokurimit siç kërkohet me ligjin për zyrtarët publik.

Më gjerësisht shih nënkapitullin 2.1 Çështjet që ndikojnë në konkluzionin e pajtueshmërisë

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat e tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA-ja është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për konkluzion.

Përgjegjësitë e Menaxhmentit dhe të organeve drejtuese/qeverisëse për pasqyrat financiare vjetore

Kryetari i Komunës është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të Pasqyrave Financiare sipas Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik - Raportimi Financiar bazuar në Kontabilitetin e Parasë së Gatshme. Po ashtu, Kryetari i Komunës është përgjegjës edhe për vendosjen e kontroleve të brendshme, të cilat i përcakton si të nevojshme për të mundësuar përgatitjen e Pasqyrave Financiare, pa keq deklarime materiale të shkaktuara, qoftë nga mashtrimi apo gabimi. Kjo përfshinë përmbushjen e kërkesave që burojnë nga Ligji nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë dhe Rregullorja nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar nga Organizata Buxhetore.

Kryetari i Komunës është përgjegjës për të siguruar mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Komunës së Vitisë.

Përgjegjësia e Menaxhmentit për Pajtueshmërinë

Menaxhmenti i Komunës së Vitisë është gjithashtu përgjegjës për përdorimin e burimeve financiare të Komunës së Vitisë në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësinë dhe të gjitha rregullat dhe rregulloret e tjera të zbatueshme.³

Përgjegjësia e Auditorit të Përgjithshëm për auditimin e PFV-ve

Objektivat tona janë të ofrojmë siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit dhe të hartojmë një raport të auditimit që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci se një auditim i kryer në përputhje me SNISA-t do të zbulojë çdo keq-deklarim material që mund të ekzistojë. Keq-deklarimet mund të vijnë nga mashtrimi ose gabimi dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose si tërësi, në mënyrë të arsyeshme pritet të ndikojnë në vendimet ekonomike të përdoruesve të marra në bazë të këtyre pasqyrave financiare.

Objektivi ynë është gjithashtu të shprehim një konkluzion të auditimit për pajtueshmërinë e autoriteteve përkatëse të Komunës së Vitisë me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare, lidhur me subjektin e audituar.

Si pjesë e auditimit në përputhje me Ligjin për ZKA dhe SNISA-të, ne ushtrojmë gjykim dhe skepticizëm profesional gjatë gjithë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e keq-deklarimit material të pasqyrave financiare, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që i përgjigjen atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për opinionin. Rreziku i mos zbulimit të një keq-deklarimi material që rezulton nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontroleve të brendshme.
- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e mos-pajtueshmërisë me autoritetet, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që janë përgjegjëse ndaj atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për konkluzionin tonë për pajtueshmërinë me autoritetet. Rreziku i mos zbulimit të një rasti të mos pajtueshmërisë me autoritetet që vjen nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontrollit të brendshëm.
- Sigurohemi ta kuptojmë kontrollin e brendshëm relevant për auditimin, për t'i hartuar procedurat e auditimit që janë të përshtatshme, por jo me qëllim të shprehjes së një opinionimi mbi efektivitetin e kontrollit të brendshëm të Komunës së Vitisë.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave të kontabilitetit të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve të kontabilitetit dhe shpalosjet e ndërlidhura të bëra nga menaxhmenti.
- Vlerësojmë prezantimin e përgjithshëm, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë shpalosjet, për t'u siguruar se pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet themelore në mënyrë të drejtë dhe të saktë.

Ndër të tjera, ne komunikojmë me menaxhmentin dhe ata që janë përgjegjës për qeverisjen edhe në lidhje me fushëveprimin dhe kohën e planifikuar të auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi domethënëse në kontrollin e brendshëm që ne e identifikojmë gjatë auditimit.

Nga çështjet e komunikuar me menaxhmentin, ne përcaktojmë ato çështje që ishin më të rëndësishme në auditimin e Pasqyrave Financiare të periudhës aktuale dhe që cilësohen si çështje kyçe të auditimit. Raporti i auditimit publikohet në ueb faqen e ZKA-së, me përjashtim të informacioneve që klasifikohen si senzitive apo për shkak të ndalesave të tjera ligjore e administrative, në pajtim me legjislacionin në fuqi.

2 Gjetjet dhe rekomandimet

Gjatë auditimit, ne kemi vërejtur fusha ku nevojiten përmirësime të mundshme, rreth menaxhimit financiar dhe kontrollit. Dobësi evidente janë vërejtur në fusha të rëndësishme financiare si: të hyrat, subvencionet, mos respektimi i procedurave të prokurimit, hyrja në obligime pa zotim të mjaftueshëm të mjeteve, të arkëtueshmet, mos prezantimi i saktë i detyrimeve kontingjente në PFV, si dhe pasuritë jo financiare, të cilat janë paraqitur më poshtë për shqyrtimin tuaj në formë të gjetjeve dhe rekomandimeve. Këto gjetje dhe rekomandime kanë për qëllim të bëjnë korrigjimin e nevojshëm të informacionit financiar të paraqitur në pasqyrat financiare, duke përfshirë shpalosjet në formë të shënimeve shpjeguese dhe të përmirësojnë kontrollet e brendshme lidhur me raportimin financiar dhe pajtueshmërinë me autoritetet në lidhje me menaxhimin e fondeve të sektorit publik. Ne do t'i përcjellim (shqyrtojmë) këto rekomandime gjatë auditimit të vitit të ardhshëm.

Ky raport ka rezultuar me 13 rekomandime, prej tyre nëntë (9) janë rekomandime të reja, tri (3) të përsëritura dhe një (1) pjesërisht e përsëritur.

Derisa për statusin e rekomandimeve të vitit paraprak dhe nivelin e zbatimit të tyre, shih kapitullin 4.

2.1 Çështjet që ndikojnë në konkluzionin e pajtueshmërisë

Çështja A1 - Përfitimi i paligjshëm i tatimpaguesve i Zbritjes për Vendbanim Parësor

Gjetja Ligji Nr. 06/L-005 Për Tatimin në Pronën e Paluajtshme, Neni 11, Zbritja për Vendbanimin Parësor, midis tjerash përcakton se personi fizik i cili ka në pronësi apo posedim dy (2) ose më shumë njësi rezidenciale të objekteve, mundet vetëm njëherë prej këtyre objekteve ta deklarojë si vendbanim të tij parësor, me që rast i lejohet zbritja prej pesëmbëdhjetë mijë eurove (15,000 €) nga vlera e vlerësuar e njësisë së objektit.

Gjatë analizës së Bazës së Dhënave të tatimit në pronë, janë identifikuar së paku nëntë (9) raste të tatimpaguesve të cilët kanë të evidentuar si vendbanim të tyre parësor dy e më shumë objekte banimi. Për më tepër, situata është më serioze sepse më shumë se 1,000 tatimpagues të prezantuar në këtë Bazë të të dhënave nuk kanë të prezantuar numrat personal, të cilët potencialisht mund të jenë përfutues të disahershëm nga zbritja e lejuar ligjore.

Kjo ka ndodhur si rezultat i pakujdesisë së zyrtarëve dhe mangësive të sistemit që lejon përfitimin e disahershëm të tatimpaguesve dhe të futjes së tyre në sistem pa numër identifikues.

Ndikimi Zbatimi i zbritjeve të lejuara për tatimpaguesit pa numër personal dhe pa u deklaruar se vendbanimi i tatimpaguesit shërben si vendbanim parësor, mund të rezultojë me përlogaritje të pasakta të zbritjeve për tatimin në pronë dhe rrjedhimisht më pak të hyra.

Rekomandimi A1 Kryetari dhe vartësit e tij duhet të ndërmarrin veprime të menjëhershme për identifikimin e të gjithë përfutuesve të disahershëm të zbritjes së vendbanimit parësor, t'i korrigjojnë të dhënat në sistem dhe t'i ndërmarrin të gjitha masat ligjore, për eliminimin e këtij problemi.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja A2 - Subvencionimi i përfutuesve në kundërshtim me Rregulloren Komunale dhe Rregulloren e Financimit Publik të OJQ-ve

Gjetja Rregullorja Komunale e Subvencioneve, Nenet 6, 13 dhe 23 përcaktojnë se personi fizik apo juridik mund të përfutojë subvencione nga Komuna vetëm një herë në vit dhe me rastin e subvencionimit duhet të lidhet marrëveshje e cila përcakton të drejtat dhe obligimet e Komunës dhe përfutuesit, si dhe raportimin financiar dhe narrativ nga përfutuesi.

Ndërsa, Rregullorja për Financimin Publik të OJQ-ve përcakton se dispozitat e kësaj Rregulloreje zbatohen nga çdo Organizatë Buxhetore, me përjashtim të mbështetjes financiare të drejtpërdrejtë për OJQ-të, e cila nuk tejkalon shumën prej 500€ për një OJQ.

Komuna kishte subvencionuar një OJQ dy herë me nga 2,000€, dhe atë pa shpallur Thirrje Publike por vetëm me vendim të Kryetarit. Kjo është në kundërshtim me Rregulloren Komunale për Subvencionet si dhe Rregulloren për Financimin Publik të OJQ-ve.

Kjo ka ndodhur për shkak të mos zbatimit konsistent të kërkesave të rregulloreve në fjalë.

Ndikimi

Dhënia e subvencioneve për përfituesit e njëjtë më shumë se një herë, i privon përfituesit tjerë që të përfitojnë subvencione të paktën një herë brenda vitit. Ndërsa, duke mos shpallur thirrje publike, anashkalohen parimet e konkureshmërisë, trajtimit të barabartë, transparencës, llogaridhënies, dhe raportimit mbi shfrytëzimin e fondeve publike nga përfituesi i subvencionit, pasi që mungojnë Marrëveshjet midis Komunës dhe përfituesit në lidhje me kushtet e shpenzimit të fondeve, dhe mënyrën e raportimit.

Rekomandimi A2

Kryetari i Komunës duhet të sigurojë që përfituesit të përfitojnë subvencione vetëm njëherë brenda vitit ashtu siç është përcaktuar me rregullore. Ndërsa për çdo subvencionim të OJQ-ve që kualifikohet për t'u trajtuar sipas Rregullores për Financimin Publik të OJQ-ve, të shpallet Thirrje Publike dhe të aplikohen kërkesat që rrjedhin nga e njëjta.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja A3 - Mangësi në përmbylljen e procedurave të prokurimit dhe nënshkrimin e kontratave

Gjetja

Rregulla dhe Udhëzuesi Operativ i Prokurimit Publik (RrUOPP), paragrafi 61.4 përcakton që pasi të jetë nënshkruar kontrata nga të dy palët, Zyrtari përgjegjës i Prokurimit do ta informojë Zyrtarin Kryesor Administrativ "ZKA". ZKA me shkrim do ta emërojë një Menaxher të Kontratës përgjegjës për menaxhimin (mbikëqyrjen) e kontratës specifike dhe një mbikëqyrës të drejtpërdrejtë të menaxherit të kontratës. Më tutje paragrafi 8.7 i RrUOPP përcakton që personat që kanë autoritet të nënshkruajnë kontratat janë të obliguar, para publikimit të Njoftimi mbi Vendimin e Autoritetit Kontraktues, të rikonfirmojnë që informatat financiare (DNPDF) nuk kanë ndryshuar në mënyrë substanciale.

Te kontrata "Rregullimi i fushave sportive në Komunën e Vitisë" në vlerë 424,176€, ZKA kishte emëruar menaxherin e kontratës, por jo edhe mbikëqyrësin e drejtpërdrejt të Menaxherit të Kontratës, Zotimi i mjeteve është bërë në vlerë 50,000€, edhe atë pas nënshkrimit të kontratës (kontrata ishte nënshkruar me 11.05.2021 ndërsa zotimi me 14.05.2021), derisa për vitin 2021 ishin parashikuar të shpenzohen 170,000€.

Te kontrata "Ndërtimi i urave në fshatin Pozheran dhe Buzovik" në vlerë 74,888€, rishqyrtimi i disponueshmërisë së fondeve ishte bërë në datën e njoftimit për kontratë e jo para njoftimit për dhënie. Po ashtu nuk është bërë zotimi i mjeteve para nënshkrimit të kontratës.

Te kontrata "Ndërtimi i trotuareve dhe ndriçimit publik" në vlerë 820,153€, disponueshmëria e fondeve është nënshkruar dhe rishqyrtuar nga personat përgjegjës, por zotimi i mjeteve para nënshkrimit të kontratës është bërë në vlerë vetëm 50,000€, derisa buxheti për vitin 2021 ishte 370,000€. Shpenzimet për këtë projekt në vitin 2021 ishin 97,493€.

Kjo ka ndodhur si pasojë e mos zbatimit korrekt të kërkesave ligjore.

Ndikimi

Mos respektimi i kërkesave në lidhje me disponueshmërinë e fondeve dhe zotimin e mjeteve para nënshkrimit të kontratave, mund të ndikojë në hyrjen

në obligime pa pasur mjete të mjaftueshme në dispozicion dhe të krijojë vështrësi në realizimin e projekteve.

Rekomandimi A3 Kryetari duhet të sigurojë që të zbatohen me përpikëri kërkesat ligjore në lidhje me disponueshmërinë dhe zotimin e fondeve, përgjatë procesit të zhvillimit dhe përmbylljes së procedurave të prokurimit dhe nënshkrimit të kontratave.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B1 - Vonesa në pagesën e faturave/obligimeve dhe shpenzimet shtesë të procedurave përmbaremore

Gjetja

Sipas nenit 39.1 të ligjit Nr.03/L-048 për LMFPP, Çdo faturë e vlefshme dhe kërkesë për pagesë për mallra dhe shërbimet e furnizuara dhe/ose punët e realizuara për organizatën buxhetore të paguhen brenda tridhjetë (30) ditëve kalendarike pas pranimit të faturës. Ndërsa, sipas nenit 40, fatura mund të ekzekutohet direkt nga Thesari pas marrjes së urdhrit të prerë nga gjykata/përmbareuesi.

Nga analiza e data bazës së furnitorëve kemi vërejtur se Komuna gjatë vitit 2021 kishte kryer pagesa në vlerë prej 182,941€ apo 1,224 raste të pagesave të cilat e kanë tejkaluar afatin ligjor për pagesë. Këto pagesa kanë të bëjnë kryesisht me mallra dhe shërbime. Vonesat variojnë nga një (1) muaj deri në 2.5 vite. Për 11 pagesa për mallra dhe shërbime, të cilat ishin realizuar direkt nga Thesari në bazë të vendimeve gjyqësore/përmbaremore në vlerë 28,323€, borxhi kryesor ishte 22,265€ ndërsa 6,058€ tjera ishin për shpenzime procedurale të gjykatës/përmbaremit. Përveq kësaj Thesari si rezultat i vendimeve të përmbaremit/gjykatave ka ekzekutuar pagesa për paga jubilarë dhe përcjellëse në vlerë prej 892,822€. Komuna nuk ka informata se sa nga këto mjete ishin për borgjin kryesor e sa për procedura dhe kamata.

Mos pagesa e obligimeve me kohë sa i përket pagave ka ndodhur për shkak të mungesës së mjeteve për shlyerjen e obligimeve të dalura nga kontrata kolektive, derisa tek faturat e paguara me vonesë ka ndikuar pjesërisht ardhja e faturave me vonesë në fundvit dhe vonesat në zotimin e mjeteve në vitin pasues, dhe pjesërisht mos dërgimi i faturave me kohë nga departamentet tjera në departamentin e financave.

Ndikimi

Mos pagesa e faturave dhe obligimeve me kohë e ekspozon Komunën ndaj padive të mundshme nga Operatorët Ekonomik, duke shkaktuar shpenzime shtesë për procedura gjyqësore/përmbaremore si dhe shpenzime të kamatave. Kjo po ashtu, ndikon në planin e shpenzimeve dhe pamundëson arritjen e objektivave të përcaktuara.

Rekomandimi B1 Kryetari duhet të sigurojë që obligimet të planifikohen/buxhetohen dhe paguhen brenda afateve kohore ligjore me qëllim që mos të dëmtohet buxheti i Komunës me kosto shtesë të përmbaremit.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B2 - Angazhimi i punonjësve me kontrata për shërbime të veçanta pa kryer procedurat adekuat ligjore**Gjetja**

Neni 84 i Ligjit për Zyrtarët Publik nr. 06/L-114 thekson se - Marrëveshjet për shërbime të veçanta, lidhen sipas legjislacionit përkatës të prokurimit publik. Derisa sipas paragrafit 4 të ndryshim plotësimit të rregullave të KRPP-së për prokurim të shërbimeve të veçanta (konsulent/kontraktorët individual) këto rregulla aplikohen vetëm për prokurimin e shërbimeve të veçanta të cilat nuk mund të sigurohen përmes procedurave të rekrutimit.

Komuna e Vitisë gjatë vitit 2021 kishte të angazhuar 79 zyrtarë me kontrata për shërbime të veçanta, dhe për këto angazhime Komuna kishte zhvilluar procedurat të rekrutimit sipas Ligjit për Shërbimin Civil. Rastet e analizuar për këto angazhime, pas hyrjes në fuqi të ligjit për zyrtarët publik, kemi vërejtur se, kontratat ishin nënshkruar pa udhëhequr ndonjë procedurë të prokurimit siç kërkohet me ligjin për zyrtarët publik. Shumica nga këta zyrtar punojnë në pozita të rregullta të punës si: në drejtorinë për financa, administratë, prokurim, gjeodezi dhe kadastër, arsim, shëndetësi etj. Të njëjtit janë paguar nga kategoria e mallrave dhe shërbimeve (përfshirë edhe kontributet pensionale dhe tatimin në pagë).

Angazhimi i punonjësve me marrëveshje për shërbime të veçanta sipas pohimeve të menaxhmentit ishte bërë si pasojë e mungesës së numrit të pozitave të aprovuara në Ligjin e Buxhetit.

Ndikimi

Anashkalimi i procedurave të prokurimit në lidhje me mbulimin e pozitave për shërbime të veçanta, përveç mosrespektimit të procedurave ligjore po ashtu, rritë rrezikun e angazhimit të personave jo adekuat për pozita dhe detyrat e caktuara, çka mund të reflektoj edhe në performancën e tyre në punë.

Rekomandimi B2

Kryetari duhet të sigurojë se janë ndjekur të gjitha procedurat dhe hapat e prokurimit për angazhimin e kontraktorëve individual për shërbime të veçanta duke u kujdesur që personeli i angazhuar do të jetë në gjendje të përmbush detyrat e kërkuara. Pozitat e rregullta duhet të planifikohen me Ligjin e Buxhetit dhe angazhimi i tyre të bëhet përmes procesit të rregullt të rekrutimit.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)**Çështja C1 - Mangësi në inspektimin e objekteve komunale****Gjetja**

Ligji nr. 06/L-005 për Tatimin në Pronën e Paluajtshme, Neni 15, përcakton se Komuna çdo vit inspekton të paktën njëzet përqind (20%) të të gjitha objekteve brenda territorit të Komunës dhe për të ndihmuar në veprimtaritë inspektuese mund të angazhojë edhe inspektorë privat.

Gjatë shqyrtimit të inspektimeve të bëra nga Komuna, janë vërejtur përpjekje domethënëse për inspektimin e pronave, ku anketuesit kanë arritur të inspektojnë 2,006 objekte apo rreth 14%. Megjithatë nuk është arritur kuota e kërkuar ligjore prej 20%.

Kjo ka ndodhur për shkak të mungesës së stafit të mjaftueshëm për kryerjen e inspektimeve.

Ndikimi Mos arritja e inspektimit të 20% të objekteve mund të rezultojë në ngarkesë të tepërt apo të pakët tatimore për tatimpaguesit, që në cilindo rast njëra palë potencialisht është e dëmtuar.

Rekomandimi C1 Kryetari duhet të siguroj arritjen e verifikimit të 20% të pronave të paluajtshme në mënyrë që ndryshimet eventuale të pronave të integrohen në bazën e të dhënave për të reflektuar detyrimin e saktë tatimor.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2 Çështjet tjera të menaxhimit financiar dhe të pajtueshmërisë

2.2.1 Subvencionet dhe transferet

Buxheti final për subvencione dhe transfere ishte 424,046€, prej tyre në 2021 ishin shpenzuar 251,801€. Ato kanë të bëjnë kryesisht me subvencionim të sektorit të bujqësisë, kulturës, subvencionimin e OJQ-ve etj.

Çështja A4 - Vlerësimi i aplikacioneve për subvencione në kundërshtim me rregulloren

Gjetja

Te Thirrja Publike për aplikim për Inkubator për çeljen e zogjve, midis kriterëve tjera janë përcaktuar edhe kriteret ku përparësi kanë: familjet me gjendje të rëndë ekonomike, kryefamiljaret femra, fermerët që kanë traditë në këtë veprimtari, fermerët të cilët jetojnë në fshatrat më të larta malore, fermerët të cilët kanë kushte të favorshme për vendosjen e Inkubatorit. Ndërsa te Thirrja Publike për aplikim për Serra midis kriterëve tjera janë përcaktuar edhe kriteret ku përparësi kanë: fermerët femra, gatishmëri për të marrë pjesë në trajnime etj. Ndërsa, Rregullorja e Komunës për Kushtet, Kriteret dhe Procedurat e Ndarjes së Subvencioneve, Neni 8, përcakton se Komisioni bën shqyrtimin dhe vlerësimin e kërkesave për ndarje të subvencioneve pas përfundimit të afatit të Shpalljes Publike, për të cilin proces mban edhe procesverbal, dhe me shumicë të votave ia rekomandon Kryetarit listën e përfituesve.

Gjatë analizimit të 11 aplikacioneve që kanë qenë pjesë e këtyre dy thirrjeve publike, kemi gjetur se komisioni i vlerësimit përveç që nuk ka ofruar dëshmi të shkruara në lidhje me vlerësimin aplikacioneve, nuk ka mbajtur as procesverbale për ta kuptuar se si ka ardhur deri tek përzgjedhja e përfituesve të subvencionit dhe eliminimit të tjerëve. Për më tepër, pesë nga këta 11 aplikues janë eliminuar nga procesi i subvencionimit, por sa i përket dëshmive të gjithë kanë ofruar dëshmi të njëjta, dhe është e vështirë të vlerësohet se në bazë të çfarë kriterëve është bërë përzgjedhja.

Komisioni i vlerësimit pohon se nuk kanë qenë në dijeni se është dashur të përgatitet formular i vlerësimit dhe të mbahen procesverbale.

Ndikimi

Subvencionimi i fermerëve duke mos respektuar kriteret e shpallura në Thirrje Publike dhe mungesa e të dhënave të shkruara në lidhje me ecurinë e procesit të vlerësimit, shfaqë paqartësi tek aplikuesit në lidhje me tërë procesin. Njëkohësisht kjo mund të ndikoj në eliminimin e përfituesve potencial të subvencionit.

Rekomandimi A4

Kryetari i Komunës duhet të sigurojë se vartësit e tij që janë pjesë e komisioneve të vlerësimit, me rastin e vlerësimit të aplikacioneve fillimisht duhet t'u përmbahen kriterëve të shpallura në thirrje publike, si dhe të respektojnë të gjitha kërkesat e aplikueshme të përcaktuara me Rregullore komunale të subvencioneve.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2.2 Investimet kapitale

Buxheti final për investime kapitale ishte 2,468,736€, prej tyre në 2021 ishin shpenzuar 2,301,197€ apo rreth 93% të buxhetit. Ato kanë të bëjnë me ndërtimin e rrugëve lokale, ndriçim publik, ujësjellës dhe kanalizim, renovim të objekteve, ndërtim të fushave sportive, hapësira gjelbëruese etj.

Çështja A5 - Skadimi i sigurisë së tenderit para nënshkrimit të kontratës

- Gjetja** Sipas paragrafit 31 pika 3 të RrUOPP-së - Validiteti i Tenderit, specifikohet se “Periudha e kërkuar e validitetit do të jetë jo më shumë se që është e nevojshme, dhe do të jetë e mjaftueshme për AK të bëjë vlerësimin e tenderëve të pranuar dhe të bëjë dhënie dhe nënshkrimin e kontratës”.
- Te kontrata "Ndërtimi i rrugës Viti-Kërbliç-Kaqanik" Faza e dytë, në vlerë 1,952 821€, për shkak të zgjatjes së procedurave, siguria e tenderit kishte skaduar rreth dy javë para nënshkrimit të kontratës dhe Komuna nuk ka kërkuar rikonfirmimin apo zgjatjen e vlefshmërisë/sigurisë së tenderit.
- Kjo ka ndodhur për shkak të kontrolleve jo adekuate me rastin e përmbylljes të procedurës së prokurimit.
- Ndikimi** Mungesa e vlefshmërisë së sigurisë së tenderit mund të ndikoj që Operatori Ekonomik (OE) të tërhiqet nga oferta dhe të vie në dështimin e procedurave të prokurimit. Në këtë mënyrë edhe realizimi i projekteve me kohë mund të dështoj.
- Rekomandimi A5** Kryetari i komunës duhet të sigurojë që kohëzgjatja e sigurisë së tenderit në të gjitha rastet të jetë e vlefshme deri në nënshkrimin e kontratës. Në rastet kur nënshkrimi i kontratave vonohet, duhet të kërkohet nga OE që të zgjatet vlefshmëria e sigurisë së tenderit për aq kohë sa është e nevojshme.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2.3 Pasuritë kapitale dhe jokatitale

Vlera neto e pasurive kapitale e paraqitur në PFV është 84,200,545€, pasurive jokatitale është 362,575€, si dhe e stoqeve 1,342€.

Çështja A6 - Regjistrimi i gabuar i pasurisë si Investime në vijim

Gjetja Rregullorja 02/2013 për Menaxhimin e Pasurive të Organizatave buxhetore, përcakton mënyrën e regjistrimit, mirëmbajtjes së regjistrave të pasurive, zhvlerësimin, procesin e inventarizimit etj.

Artikuj të shumtë në regjistrin e pasurive (si renovime, rregullim dhe asfaltim i rrugëve, rregullim i hapësirave gjelbëruese etj) në regjistrin e pasurive janë të regjistruar si Investime në vijim, e të cilat do të duhej të ishin regjistruar si pasuri të shfrytëzueshme dhe të kalkulohet zhvlerësimi për to. Vetëm nga blerjet e vitit 2017 dhe 2018, ne kemi identifikuar se 32 artikuj në vlerë 700,327€ në regjistrin e pasurive janë të regjistruara si investime në vijim.

Sipas Komunës, kjo ka ndodhur për shkak të vonesave në pranimin teknik të projekteve si dhe për shkak të ndryshimit të stafit në pozitën e zyrtarit të pasurive.

Ndikimi Mbetja e artikujve të caktuar në regjistrin e pasurive si Investime në vijim ndikon në mos zhvlerësimin e pasurive me kohë dhe mbivlerësimin potencial të vlerës së pasurive.

Rekomandimi A6 Kryetari duhet të sigurojë që janë rishikuar regjistrat e pasurive në mënyrë që të evidentohen të gjitha pasuritë që janë të regjistruara si Investime në vijim e që janë të finalizuara si projekte dhe të pranuar teknikisht, të bëhen ndryshimet edhe në regjistrin kontabël në mënyrë që atyre pasurive tu ndryshohet klasa dhe të aplikohet zhvlerësimi sipas normave të përcaktuara me rregullore.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja A7 - Mangësi procesin e inventarizimit të pasurive

Gjetja Rregullorja 02/2013 për Menaxhimin e Pasurive të Organizatave buxhetore, ndër të tjera përcakton si kërkesë edhe procesin e inventarizimit të pasurive dhe harmonizimin e raportit të inventarizimit me regjistrin e pasurive, para përgatitjes së PFV-ve.

Komuna nuk e kishte bërë harmonizimin e raportit të inventarizimit me regjistrin të pasurive para përgatitjes së PFV-ve, dhe inventarizimi nuk ishte kryer në pajtim me kërkesat e rregullores 02/2013 për menaxhimin e pasurive pasi nuk i ka përfshirë komplet pasuritë e Komunës.

Kjo ka ndodhur nga mos zbatimi me konsistencë i kërkesave të rregullores për menaxhimin e pasurive nga ana e komisionit të inventarizimit.

Ndikimi Mos harmonizimi i raportit të inventarizimit me regjistrat kontabël ndikon në mungesë të informatave të sakta në lidhje me gjendjen dhe vlerën e

pasuritë si dhe në prezantim jo të drejtë të informatave në PFV.

Rekomandimi A7 Kryetari duhet të sigurojë që inventarizimi i pasurive të kryhet në pajtim me kërkesat e rregullores për menaxhimin e pasurive si dhe të bëhet harmonizimi i raportit të inventarizimit me regjistrat kontabël të pasurive, para përgatitjes së PFV-ve të Komunës për vitin 2022.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2.4 Të arkëtueshmet

Komuna e Vitisë në PFV e vitit 2021 ka shpalosur llogari të arkëtueshme në vlerë prej 2,569,469€. Kjo vlerë përbehet nga të arkëtueshmet e tatimit në pronë, tatimi në tokë, të arkëtueshmet për lejet e biznesit, dhe të arkëtueshmet për shfrytëzimin e hapësirë publike. Në krahasim me vitin paraprak llogaritë e arkëtueshme janë rritur për 255,040€.

Çështja B3 - Mungesa e veprimeve për mbledhjen e Llogarive të Arkëtueshme

Gjetja Ligji për Tatimin në Pronë, Neni 26, përcakton se Komuna dhe organet kompetente përmbaruese kanë autoritetin dhe kompetencën për mbledhjen e detyrimeve tatimore të papaguara që kalojnë shumën e dhjetë (10) Eurove. Ndërsa, në kontratat e nënshkuara midis Komunës dhe shfrytëzuesve të pronave Komunale parashihet që pagesat për shfrytëzim të pronës Komunale të bëhen në baza mujore.

Gjatë testimit të mostrave të Llogarive të arkëtueshme (LI.A), në nëntë (9) lëndë për shfrytëzimin e pronave komunale, kemi gjetur se borxhi i papaguar ishte rreth 51,000 €, ndërsa në shtatë (7) mostra të tatimit në pronë, borxhi i papaguar ishte rreth 56,000€. Bazuar në vlerën e LI.A dhe mostrave të testuara, vërehet se Komuna nuk kishte ndërmarrë ndonjë veprim ligjor për mbledhjen e këtyre borxheve.

Rritja e LI.A ka ardhur si pasojë e mungesës së gatishmërisë së zyrtarëve komunal për ndërmarrjen e masave në dispozicion për të mbledhur këto borxhe.

Ndikimi Mungesa e veprimeve konkrete për arkëtimin e të hyrave rezulton në uljen e të hyrave, kështu duke cenuar edhe realizimin e objektivave të planifikuara nga Komuna, si dhe rritë rrezikun që borxhet të vjetërsohen dhe të humbet mundësia e mbledhjes së tyre.

Rekomandimi B3 Kryetari duhet të sigurojë se do të ndërmerren të gjitha masat e nevojshme dhe veprimet konkrete për mbledhjen e LI.A, duke marrë në konsideratë çdo masë në dispozicion për mbledhjen e borxheve. Po ashtu, të merr masa të menjëhershme ndaj shfrytëzuesve të pronës komunale që nuk paguajnë obligimet financiare duke kthyer pronat në përkujdesje të Komunës, në mënyrë që t'u jepet shfrytëzuesve të përgjegjshëm.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2.5 Detyrimet kontingjente

Vlera e detyrimeve kontingjente e shpalosur në PFV-të e vitit 2021, ishte 257,325€.

Çështja A8 - Prezantimi jo i saktë i detyrimeve kontingjente në PFV

Gjetja Rregulla MF Nr.01/2017 për Raportim Financiar Vjetor të OB-ve, Neni 6 - Regjistrat kontabël të organizatës buxhetore thekson se OB-të mbajnë regjistra kontabël të saktë, të plotë, të azhurnuar dhe në harmoni me legjislacionin në fuqi, për të gjitha informatat financiare dhe informatat tjera jofinanciare. Derisa neni 10, përcakton Strukturën e PFV-ve, dhe ndër të tjera potencon që detyrimet kontingjente janë pjesë e PFV-ve.

Vlera e detyrimeve kontingjente, e shpalosur në PFV të vitit 2021 ishte 257,325€ derisa do të duhej të ishte 169,440€. Nga kjo, një faturë në vlerë 87,885€ ishte përfshirë gabimisht në regjistrin e detyrimeve kontingjente por edhe në regjistrin e faturave të paguara.

Kjo ka ndodhur për shkak të pakujdesisë së zyrtarëve në krahasimin dhe verifikimin e regjistrave të detyrimeve kontingjente dhe regjistrin e faturave të paguara.

Ndikimi Mos prezantimi i saktë i detyrimeve kontingjente shkakton mbivlerësim të tyre dhe mund të ndikojë në vendimet e shfrytëzuesve të informatave të shpalosura në PFV.

Rekomandimi A8 Kryetari duhet të sigurojë që gjatë përgatitjes së PFV-ve të rishikohen regjstrat e detyrimeve kontingjente dhe detyrimeve/faturave të pa paguara në mënyrë që të shmangen dyfishimet e mundshme dhe informatat të prezantohen drejtë dhe saktë në PFV.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2.6 Funkzioni i auditimit të brendshëm

Komuna e Vitisë ka të themeluar Njësinë e Auditimit të Brendshëm (NjAB), e cila operon me vetëm një (1) anëtarë, pra drejtorin e njësisë. Po ashtu Komuna ka të themeluar Komitetin e Auditimit të Brendshëm (KA). NjAB kishte përgatitur planin strategjik dhe planin vjetor në bazë të të cilit ishte planifikur që të realizohen pesë (5) auditime dhe një (1) auditim me kërkesë.

Çështja A9 - Mangësi në Sistemin e Auditimit të Brendshëm

Gjetja

Në planin vjetor të auditimit ishte paraparë që auditimet e planifikuara të kenë fushëveprim aktivitetet e vitit 2020 dhe pjesërisht aktivitetet e vitit 2021. Derisa sipas Procedurës Standarde të Operimit "Trajtimi i të Gjeturave dhe Zbatimi i Rekomandimeve të Auditimit të Jashtëm dhe të Brendshëm" të miratuar nga Ministria e Financave, kërkohet që për rekomandimet e dhëna nga NjAB duhet të përgatitet një plan veprimi për zbatimin e tyre, dhe ai plan duhet të monitorohet. Përveç kësaj, neni 8 i Udhëzimit Administrativ Nr.01/2019 për Themelimin dhe Funksionimin e Komitetit të Auditimit në Subjektin e Sektorit Publik, përcakton që KA duhet të mbajë së paku katër (4) takime Brenda vitit.

NjAB nuk e ka përmbushur planin vjetor të auditimit pasi që vetëm dy (2) nga pesë (5) auditimet e planifikuara janë realizuar gjatë vitit 2021. Auditimet e realizuara mbulojnë aktivitetet e prokurimit si dhe të departamentit të tatimit në pronë vetëm për vitin 2020. Nga 9 rekomandimet e dhëna nga NjAB gjatë vitit 2021, vetëm tre (3) janë zbatuar, dy (2) ishin në proces të zbatimit dhe katër (4) tjera nuk ishin adresuar. Derisa KA kishte mbajtur vetëm një (1) takim gjatë vitit 2021.

Mos përmbushja e planit ka ndodhur si pasojë e mungesës së stafit të mjaftueshëm në kuadër të NjAB-së pasi që Drejtori i njësisë është pensionuar dhe njësia ka mbetur me vetëm një Auditor, derisa mos adresimi i rekomandimeve ka ndodhur si pasojë e neglizhencës së stafit të përfshirë në departamentet e audituara. Ndërsa, për shkak të neglizhencës dhe paqartësisë në lidhje me kompensimin e anëtarëve për angazhim në Komitetin e Auditimit (KA), nuk kishte aktivitete konform udhëzimit administrativ.

Ndikimi

Mos përmbushja e planit të auditimit dhe mos përfshirja e aktiviteteve të vitit aktual në auditim mund të ndikojë që mangësitë eventuale të mos identifikohen dhe adresohen me kohë nga menaxhmenti i Komunës. Mos përgatitja e planeve të veprimit për zbatimin e rekomandimeve e vështirëson përcjelljen e tyre dhe vlerësimin nëse ato rekomandime po zbatohen. Derisa mos mbajtja e takimeve të rregullta të KA, ndikojnë në mos harmonizimin e veprimeve ndërmjet Kryetarit, NjAB-së dhe departamenteve të audituara në lidhje me çështjet e identifikuara nga auditimi.

Rekomandimi A9

Kryetari i Komunës duhet të sigurojë burime të mjaftueshme për NjAB-në në mënyrë që planet e auditimit të realizohen në tërësi dhe auditimet të përfshijnë edhe aktivitetet e vitit aktual. Çdo raport i auditimit të brendshëm duhet të pasohet me një plan veprimi për zbatimin e rekomandimeve dhe i njëjti të monitorohet në baza të rregullta kohore. Po ashtu KA duhet ti mbajë me rregull takimet në mënyrë që të ofrojë kontributin e tij konform obligimeve të përcaktuara me rregullat në fuqi.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit

Në këtë kapitull kemi prezantuar një informacion të përmbledhur për burimet e fondeve buxhetore, shpenzimin e fondeve dhe të hyrave të mbledhura, sipas kategorive ekonomike. Kjo është ilustruar përmes tabelave të mëposhtme:

Tabela 1. Shpenzimet sipas burimeve të fondeve buxhetore (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final ⁵	2021 Shpenzimet	2020 Shpenzimet	2019 Shpenzimet
Burimet e fondeve	12,490,686	13,440,607	12,674,794	12,548,840	11,327,761
Grante Qeveritare - Buxheti	11,629,436	12,347,542	11,984,960	11,686,792	10,151,478
Financimi përmes huamarrjes	0	30,437	29,091	82,934	6,236
Të bartura nga viti i kaluar	0	189,721	71,516	143,324	101,676
Të hyrat vetanake	861,250	861,250	589,227	613,442	999,349
Donacionet vendore	0	10,197	0	3,960	0
Donacionet e jashtme	0	1,459	0	18,389	69,023

Buxheti final është më i lartë se buxheti fillestar për 949,921€. Kjo rritje është si rezultat i rishikimit të buxhetit dhe vendimeve të Qeverisë në vlerë 718,106€, bartjes së të hyrave nga viti i kaluar në vlerë 189,721€, donacioneve në vlerë 11,657€ dhe mjeteve nga financimi përmes huamarrjes nga MASHT në vlerë 30,437€.

Në vitin 2021 Komuna ka shpenzuar 94% të buxhetit final, me një ulje prej 3% në krahasim me vitin 2020. Shpjegimet për pozicionin aktual janë detajuar më poshtë.

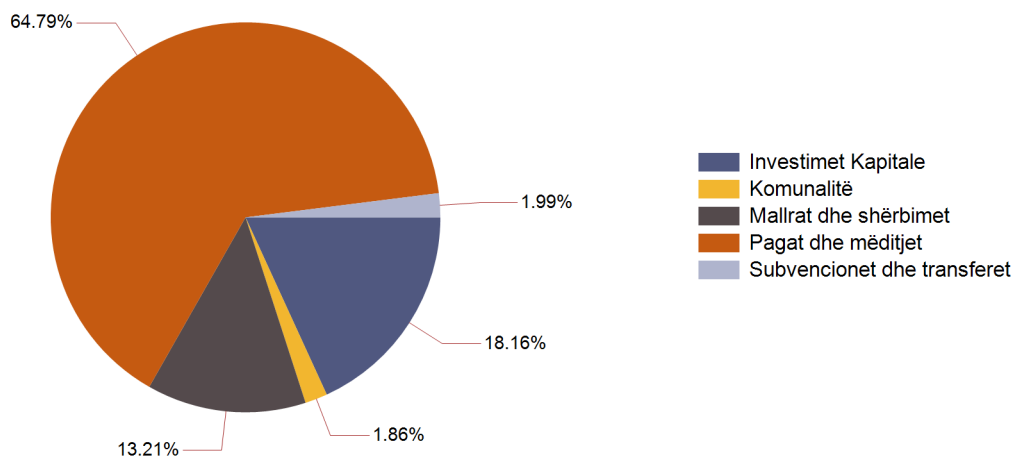
Tabela 2. Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2021 Shpenzimet	2020 Shpenzimet	2019 Shpenzimet
Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike	12,490,686	13,440,607	12,674,794	12,548,840	11,327,761
Pagat dhe mëditjet	7,437,105	8,212,373	8,211,491	7,575,624	7,295,881
Mallrat dhe shërbimet	1,918,949	1,985,451	1,674,384	1,740,445	1,383,762
Komunalitë	320,000	320,000	235,921	303,997	220,631
Subvencionet dhe transferet	350,000	424,046	251,801	251,600	211,323
Investimet Kapitale	2,434,632	2,468,736	2,301,197	2,677,175	2,216,164
Rezervat	30,000	30,000	0	0	0

Shpjegimet për ndryshimet në kategoritë e buxhetit janë dhënë më poshtë:

- Buxheti final për paga dhe mëditje kishte rritje në krahasim me buxhetin fillestar në vlerë 775,268€. Kjo rritje ishte si rezultat i vendimeve të Qeverisë për pagesën e pagave jubilarë dhe përcjellëse, për shtesa në paga për punëtorët e sektorit shëndetësor dhe të Arsimit për shkak të pandemisë. Realizimi i buxhetit në këtë kategori ishte pothuajse 100%;
- Buxheti final për Mallra dhe Shërbime në krahasim me buxhetin fillestar ishte rritur për 66,502€. Rritja ishte si rezultat i bartjes së të hyrave vetanake, ndërkohë kishte reduktim të fondeve të grantit qeveritar për 1,700€ si pasojë e bartjes së tre (3) inspektorëve në AUV. Realizimi i buxhetit në këtë kategori ishte 84%.
- Buxheti final për shërbime komunale ishte i njëjtë me buxhetin fillestar derisa realizimi në këtë kategori ishte 74%.
- Buxheti final për Subvencione dhe Transfere në krahasim me buxhetin fillestar ishte rritur për 74,046€, si rezultat i bartjes së të hyrave vetanake, donacioneve si dhe me vendim të Qeverisë.
- Buxheti final për Investime Kapitale në krahasim me buxhetin fillestar ishte rritur për 34,104€. Fillimisht kishte rritje të buxhetit nga të hyrat vetanake në vlerë 63,778€, nga financimi përmes huamarrjes nga MASHT 5,320€, dhe nga donacionet 6€, derisa në fund të vitit kishte një zvogëllim të buxhetit me vendim të qeverisë në vlerë prej 35,000€. Realizimi në këtë kategori në fund të vitit ishte 93%. Pjesa tjetër e fondit nga huamarrja me vlerë 25,117€, ka qenë e planifikuar për pagat në shëndetësin, dhe mallra e shërbime.
- Mjetet e shpenzuara gjatë vitit 2021 për rimëkëmbjen ekonomike ishin 251,268 €, prej tyre për shtesa në paga janë shpenzuar 233,367€ dhe 17,901€ për furnizime dhe dezinfektim të objekteve.

Grafiku 1. Shpenzimet sipas kategorive ekonomike për vitin 2021

Të hyrat e realizuara nga Komuna e Vitisë në 2021 në total ishin 936,236€. Ato kanë të bëjnë me të hyrat nga tatimi në pronë, të hyrat nga lejet e ndërtimit, taksat administrative, të hyrat nga veprimtaritë biznesore, të hyrat nga qiraja etj. Mjetet e paraqitura në tabelën e mëposhtme si të hyra tjera në vlerë 3,371€, janë mjete të kthyera nga të hyrat dhe ky transaksion/korigjim është bërë nga Thesari në muajin mars 2022. Përveç të hyrave të realizuara nga Komuna të cilat janë paraqitur në tabelën e mëposhtme, Komuna ka pranuar edhe të hyra indirekte që janë realizuar nga niveli qendror (gjobat e gjykatave, gjobat pyjore dhe dënimet e trafikut) në vlerë totale prej 221,006€.

Tabela 3. Të hyrat (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2021 Pranimet	2020 Pranimet	2019 Pranimet
Totali i të hyrave	861,250	861,250	936,236	623,749	963,308
Të hyrat tatimore	439,589	439,589	475,146	331,346	434,109
Të hyrat jo tatimore	421,661	421,661	457,718	292,403	507,378
Të hyrat tjera	0	0	3,371		21,820

4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Raporti i auditimit për PFV-të e Komunës së Vitisë për vitin 2020 ka rezultuar në 6 rekomandime. Komuna kishte përgatitur një Plan Veprimi ku paraqitej mënyra se si do t'i zbatoj rekomandimet e dhëna derisa raporti i auditimit i vitit 2020 nuk ishte diskutuar në Kuvendin Komunal. Deri në fund të auditimit tonë për vitin 2021, një (1) rekomandim është zbatuar, një (1) është zbatuar pjesërisht; dhe tri (3) nuk janë adresuar ende dhe një (1) rekomandim është mbyllur si i pa zbatuar, pasi që është përfshirë në çështjen B2. Për një përshkrim më të plotë të rekomandimeve dhe mënyrën se si janë trajtuar ato, shihni në Tabelën 4 (ose Tabelën e rekomandimeve).

Grafiku 2. Progresi në zbatimin e rekomandimeve të vitit paraprak

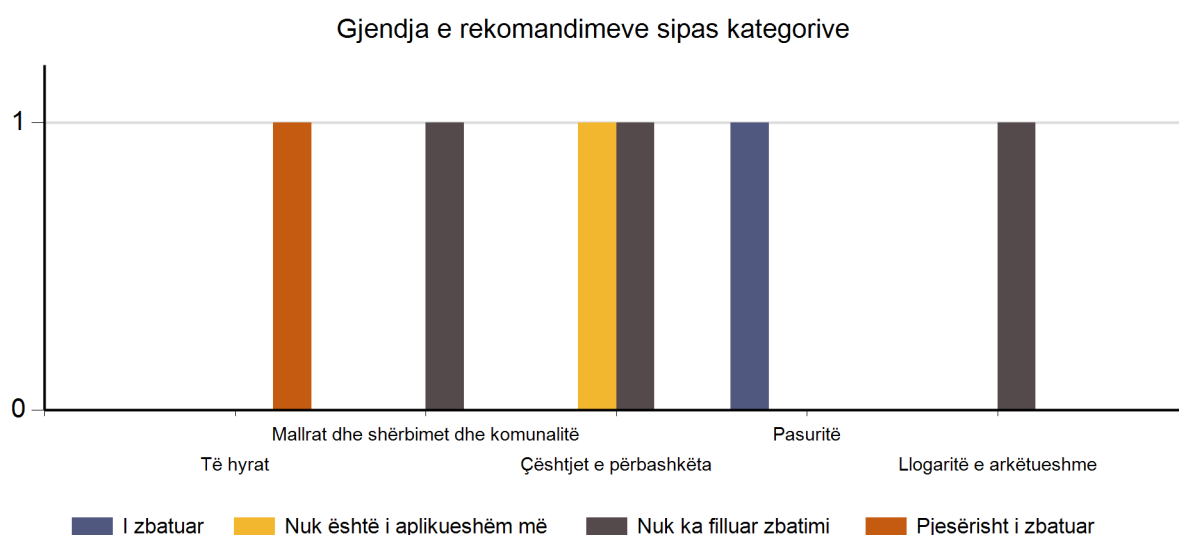

Tabela 4 Përmbledhja e rekomandimeve të vitit paraprak

Nr	Fusha e Auditimit	Rekomandimet e vitit 2020	Veprimet e ndërmarra	Statusi
1.	Të hyrat	Kryetari duhet të siguroj arritjen e verifikimit të 20% të pronave të paluajtshme në mënyrë që ndryshimet eventuale të pronave të integrohen në bazën e të dhënave për të reflektuar detyrimin e saktë tatimor. Përmirësimi në mbledhjen e të hyrave nga ky burim do të ndikoj drejtpërdrejt në realizimin e projekteve që kanë efekt në rritjen e cilësisë së shërbimeve për qytetarët e komunës.	Komuna ka shtuar përpjekjet në drejtim të zbatimit të këtij rekomandimi, megjithatë në vitin 2021 nuk ka arritur të inspektojë mjaftueshëm prona për të arritur 20%-shin e kërkuar me ligj (shih Çështjen C1).	Pjesërisht i zbatuar

2.	Mallrat dhe shërbimet dhe komunalitë	Kryetariduhet të sigurojë se janë ndjekur të gjitha procedurat dhe hapat e prokurimit në angazhimin e kontraktorëve individual për shërbime të veçanta duke u kujdesur që personeli i angazhuar do të jetë në gjendje të përmbush detyrat e kërkuara. Po ashtu, menaxhmenti duhet të përkujdeset që angazhimet për pozitat e rregullta të zhvillohen përmes procesit të rregullt të rekrutimit.	Nuk janë ndërmarrë veprime për zbatimin e rekomandimit. Të angazhuarit me MSHV vazhdojnë të jenë të angazhuar sipas procedurave të zhvilluara paraprakisht edhe sipas ligjit për zyrtarët publik ato kontrata do të duhej të ndërpriteshin, dhe angazhimi/blerja e shërbimeve kontraktuese të bëhet përmes procedurave të prokurimit.	Nuk ka filluar zbatimimi
3.	Çështjet e përbashkëta	Kryetari duhet të sigurojë se pagesa e faturave bëhet në përputhje me afatet kohore të përcaktuara me rregullore.	Rekomandimi nuk është zbatuar. Në raportin e auditimit për vitin 2021 ky rekomandim është përfshirë si pjesë e çështjes dhe rekomandimit B2.	Nuk është i aplikueshëm më
4.	Çështjet e përbashkëta	Kryetari duhet të sigurojë që të gjitha faturat të paguhen brenda afatit ligjor, dhe porositja e mallrave, punëve ose shërbimeve të bëhet vetëm kur Komuna siguron mjete të mjaftueshme buxhetore për pagesa.	Edhe këtë vit kishte vonesa në pagesën e faturave, si dhe pagesa nga Thesari përmes procedurave përmbartimore/gjyqësore, duke rezultuar në shpenzime shtesë.	Nuk ka filluar zbatimimi
5.	Pasuritë	Kryetari të sigurohet se po ndërmerren hapat konkret për ofrimin e dokumentacionit burimor nga MASHT-i, në rastet kur nuk merren informacionet atëherë të bëjë vlerësimin e pasurisë dhe të dokumentohet me dëshmi përkatëse regjistrimi i pasurisë.	Rekomandimi është zbatuar.	I zbatuar

6.	Llogaritë e arkëtueshme	Kryetari përmes zyrtarëve përgjegjës duhet të siguroj se janë duke u ndërmarrë veprime konkrete për inkasimin e të arkëtueshmeve nga qiraja e pronave komunale madje edhe duke aplikuar procedurat përbarimore dhe gjyqësore ndaj operatorëve që nuk përmbushin obligimet.	Nuk janë ndërmarrë masa për zbatimin e këtij rekomandimi.	Nuk ka filluar zbatimi
----	-------------------------	--	---	------------------------

Vlora Spanca, Auditore e Përgjithshme

Zukë Zuka, Ndihmës Auditor i Përgjithshëm

Lavdim Maxhuni, Drejtor i Auditimit

Bujar Bajraktari, Udhëheqës i ekipit

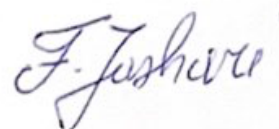
Gazmend Namani, Anëtar i ekipit

Edon Kabashi, Anëtar i ekipit

Fatbardha Jashari, Anëtare e ekipit

Shtojca I: Letër konfirmimi

Komuna e Vitisë

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2021 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Komunës së Vitisë, për vitin 2021 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- pajtohem me gjetjet dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Z. Sokol Haliti - Kryetari i Komunës

Data: 20.05.2022, Viti,

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinionëve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

Raporti i auditorit për pasqyrat financiare⁶ duhet të përmbajë një opinion për pasqyrat financiare, bazuar në përfundimet e nxjerra nga dëshmitë e marra gjatë auditimit. Kur auditimi kryhet për të vlerësuar gjithashtu përputhjen me legjislacionin dhe rregulloret e tjera, auditorët kanë një përgjegjësi shtesë për të raportuar për pajtueshmërinë me autoritetet⁷, duke rezultuar me konkluzion mbi pajtueshmërinë.

Për të arritur në përfundimin se një opinion mbi pasqyrat financiare është i modifikuar ose i pa modifikuar, një auditor duhet të sigurohet që rezultatet e auditimit përfshijnë, apo jo, keq-deklarim (e) material(e) ose të përhapur(a), apo të tillë(a) të mundshëm(me), të supozuar në rast kufizimi të fushëveprimit.

Keq-deklarimi është një ndryshim mes shumës së raportuar, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit të një zëri të pasqyrës financiare dhe sasisë, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit që kërkohet që zëri të jetë në përputhje me kornizën e raportimit financiar në fuqi. Keq-deklarimet mund të vijnë nga gabimi ose mashtrimi.

(shkëputur nga SNISA 200)

Forma e opinionit

Opinion i pa-modifikuar

Formulohet kur nuk janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri; kur janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, por që nuk është i barabartë me ose nuk e tejkalon nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi(et) dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh nuk është e barabartë me ose e tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse nuk ka kufizim të fushëveprimit ose kur kufizimi i fushëveprimit nuk mund të shpie në shmangie të keq-deklarimit(eve) material(e) dhe/ose mos-pajtueshmërisë(ve).

Kufizimi i fushëveprimit ndodh kur një auditor nuk është në gjendje të marrë dëshmi të mjaftueshme auditimi për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale.

Auditori duhet të japë **opinion të pa-modifikuar** nëse arrin në përfundimin se pasqyrat financiare janë përgatitur, në të gjitha aspektet materiale, në pajtim me kornizën e zbatueshme financiare.

Modifikimi i opinionit në raportin e auditorit

Auditori duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit nëse konstatohet se, bazuar në dëshmitë e marra nga auditimi, pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri, ose nuk është në gjendje të sigurojë prova të mjaftueshme të auditimit për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri..

Opinionit i modifikuar mund të jetë:

- I kualifikuar,
- I kundërt, ose
- Mohim opinionit

Opinionit i kualifikuar

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që janë të barabartë me ose e tejkalojnë nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh është i barabartë me ose tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse ka kufizim të fushëveprimit, i cili mund të mos shpie në shmangie të keq-deklarimit(eve) material(e).

Opinionit i kundërt

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që tejkalon në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimet dhe/ose mos-pajtueshmëritë e zbuluara brenda një klase të caktuar transaksionesh e tejkalojnë në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve.

“E përhapur” është term që përdoret, në kontekstin e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërive, për të përshkruar efektet e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë në pasqyrat financiare; ose efektet e mundshme në pasqyrat financiare të keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë, nëse ka të tilla, që nuk zbulohen për shkak të pamundësisë për të marrë dëshmi të mjaftueshme e të duhura të auditimit. Efektet e përhapura në pasqyrat financiare janë ato që, sipas gjykimit të auditorit::

- a) Nuk kufizohen vetëm në elemente, llogari ose zëra të veçantë të pasqyrave financiare;
- b) Por nëse kufizohen si të tilla, përfaqësojnë ose mund të përfaqësojnë një pjesë të konsiderueshme të pasqyrave financiare; ose
- c) Për sa i përket shpalosjeve, janë thelbësore që përdoruesit të kuptojnë pasqyrat financiare.

Mohim i opinionit

Formulohet kur kufizimi i fushëveprimit, d.m.th. kur pamundësia për të siguruar prova të mjaftueshme të përshtatshme të auditimit, është i natyrës materiale dhe pervazive.

Paragrafët e Theksimit të Çështjes dhe paragrafët e Çështjeve të Tjera në raportin e auditorit

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të tërheqë vëmendjen e përdoruesve në një çështje të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila është sa e rëndësishme aq edhe thelbësore që ata të kuptojnë pasqyrat financiare, por ka dëshmi të mjaftueshme e të përshtatshme se çështja nuk përmban keq-deklarime materiale në pasqyrat financiare, auditori duhet të përfshijë paragrafin e Theksimit të çështjes në raportin e tij. Paragrafi për Theksimin e Çështjes duhet t'i referohet vetëm informacionit të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare.

Paragrafi i theksimit të çështjes duhet:

- të përfshihet menjëherë pas opinionit;
- të ketë titullin 'theksim i çështjes' ose ndonjë titull tjetër të përshtatshëm;
- të përmbajë një referencë të qartë ndaj çështjes që theksohet dhe të tregojë se në ç'pjesë të pasqyrave financiare mund të gjenden shpalosjet relevante që e përshkruajnë plotësisht çështjen; dhe
- të tregojë se opinionit i auditimit nuk është modifikuar për sa i përket çështjes të theksuar.

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të komunikojë një çështje, përveç atyre që janë paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila, në gjykimin e auditorit, është e rëndësishme për përdoruesit në mënyrë që të kuptojnë auditimin, përgjegjësitë e auditorit apo raportin e auditimit, dhe me kusht që kjo nuk është e ndaluar me ligj ose rregullore, duhet të përpilohet një paragraf me titullin "Çështje të tjetra", apo ndonjë titull tjetër të përshtatshëm. Ky paragraf duhet të paraqitet menjëherë pas opinionit dhe pas çdo paragrafi të Theksimit të çështjes.

Shënimet fundore

- ¹ Pajtueshmëria me autoritetet - pajtueshmëria me të gjitha ligjet, rregullat, rregulloret, standardet dhe praktikatat e mira relevante në sektorin publik
- ² Raportet tjera janë kërkesë e nenit 8 të së Rregullores 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar
- ³ Kolektivisht të referuara si pajtueshmëri me autoritetet
- ⁴ Shkolla fillore në Radivojc, Shkolla fillore në Remnik, Shkolla fillore në Viti, Shkolla e mesme teknike në Viti.
- ⁵ Buxheti Final - buxheti i aprovuar nga Kuvendi i përshtatur më pas nga Ministria e Financave
- ⁶ Pasqyrat financiare në sektorin publik përfshijnë po ashtu edhe pasqyrën(at) e ekzekutimit të buxhetit
- ⁷ Pajtueshmëria me autoritetet: pajtueshmëria me ligjet, rregulloret, standardet, apo praktikatat e mira.